

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, lakanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben öv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyitl terben egy sor 10 kr. — A hirdetésekot kérjük péntekkor délig beküldeni.

VI. évfolyam.

Vasárnap 1897. évi július 18-án.

29. szám.

Pusztulás.

Általánosodik az egész országban a panasz. Nehéz, sőt lehetetlen a megélhetés. Zugolódna a munkások s véres napoknak vagyunk örömtelenül tanui. Zúgolódna a kisiparosok. S tanui vagyunk hogy jut tönkre a kisipar, mely annyi ezer embernek nyújtott biztos kenyeret. Pang a kereskedelem is, különösen a vidéken. Egymás után jutnak a tönk szélére a kereskedők, sorra bukna s fáradozásukjalma a csőd, mely elnyel mindent. Szóval megindult az egész téren a pusztulás . . .

S éppen most indult egy mozgalom a pénzintézetek körében, hogy annyi a heverő tőke, oly óriási a pénzhalmaz, mi a bankokba vándorol, hogy le kell szállítani a kamatfizetést.

A pénz tehát sok. S még sincs megélhetés? Még sincs ipar, kereskedelem? Nincs elég vállalkozás? Van iparunk, csak hogy az gyári s épp ez öli meg a kisiparunkat, mely egy két évtized előtt izmos és életerős volt. Vállalkozás pedig csakugyan nincs bennünk. Spekulálunk csak s tőkeinket a kisipar, vagy a kereskedelem, avagy más tisztességes vállalat fellendítésére nem bocsátjuk ki karmaink közül. Hadd feküdjék a bankban, őrizték a vaspántok.

A kisipar és a kereskedelem pedig csak hadd pusztuljon. Hiszen ez szaporítja a milliókat. Oh mert ezek a milliók a gyári ipar szolgálatában állanak. Sajnos, de így van. A nép legtöbb rétegeiben általános

az elégtelenség, a zúgolódás, a keresetképtelenség, a tönkrejutás, a pusztulás.

Sokan nem akarják ezt észrevenni. Így a kormány is igen nehezen vette észre. De azután egy küldöttség járt egyik tagjánál, a kereskedelemügyi miniszterénél, a ki látva a rettenetes bajokat, melyeknek orvoslása is rettenetes munka lehet így szólott: Látom a veszélyt csak hogy annyi felé látom, hogy azt sem tudom, mit cselekedjek. Önöket érné e sok baj, adják meg az utasítást nekem önmaguk.

Ma már ritkán hallhatunk ilyesmit. Egy miniszter, ki a bajt nemcsak elismeri és orvosolni akarja, hanem az orvoslást azoktól akarja, megtanulni, kik azt legjobban tudják, mert hisz a baj őket éri.

Ez őszinte felszólításra legyen a felelet is őszinte. A küldöttség megmondta a bajgyógymódját a nagy közönség nevében, mondjuk el mi is, szintén a közvéleménynek óhajtván igaz tolmácsa lenni.

A megélhetést nehezéte tette pénzsovárkorunk, mely újra felverte a pénz értékét, noha annak kamatlába csak alább szállhat. S a megélhetést nehezíti az általános drágaság, mely az ország közgazdasági piacait jellemzi.

S ha ehhez hozzáteszük, hogy a kereset forrás megdőbbsentően kicsiny, előttünk látjuk a baj főokát.

De menjünk tovább. A gyáripar nemcsak versenyezni akart a kisiparral, hanem sikerült is azt teljesen kiszorítani, tönkre tenni. Sok országban ez így van s elkerül-

hetetlen. De mi nekünk a kisipar tönkre-tételét meg kellett volna akadályoznunk, mert itteni nagy iparunk bölesője, szülőanyja az elterjedt kisipar volt. Már pedig szabad-e a fejlődő gyermeknek éhen halatni édes anyját? S a kisipar pangása hány ezer és ezer jó magyar polgárt tett kenyérkereset képtelenné, családjaikat átadva a nyomornak, a szükségnek!

Miért szegődött az állam hatalom is három évtizeden át a gyáripar szolgálatába? A katonai szállításokból miért nem juttatott a kisipar képviselőinek? Juttathatnak a gyári iparnak is, de ha kell ötvenezer bakancs 25 ezert elkészíthetnek százával a kisiparosoknál is. Ez esetben például 250 kisiparos jut szép keresethez.

Miért idegenkednek a kisiparosoktól, mikor azok a munkát legalább épp úgy elkészítik, mint a gyárak gépei.

S még is viszont a kereskedelem terén mit tapasztalunk? Hogy a kereskedők szükségleti cikkeiket külföldről szerzik be s oly méreg drágán, hogy szintén nem boldogulhatnak. Ehhez járul a hitel hiánya. Ugyan melyik kisiparosnak van ma például a fővárosban hitele? S melyik kereskedő kapna nagyobb hitelt egy takarékpénztártól akár váltóra is?

A kormányának, mint az állam hatalom képviselőjének mind erre gondolni kell s ha meghallgatja a bajokat, elmondhatja a bajok módszereit, ez ország jövője érdekében orvosolja is azokat. Ha csak nem akarunk tüntetni elszegényesedésünk általánosodásával!

Tárcza.

Öldöklés.

Akár csak Versecz számára irtok volna.

Igen nagyon tisztetem azokat a tudós urakat, akik az idővel, ezzel a drága jószággal, könnyen bánna. Ezek a tudós urak a egyptológusok, a csillagászok meg az erdészek. Tiszteltem különösen az erdészeket környékezi. Mert a másik két érdemes rendnek voltaképp csak a szája jár; az erdészek pedig pozitív férfiak.

A kairói muzeumban a kis görbe doktor levelez a polcra egy tál szárított szőlőt:

— Kérem, ez hatezer esztendő.

Jól van. Nem bánom. Miattam lehet. Türelmesek vagyunk mi ketten, a szőlő meg én. Tőlünk bizvást mondhatott volna a doktor öt vagy hétezer esztendőt is. Nem esünk kétségbe.

— Uram, szól a csillagász, a Napba kétszázhetven esztendő alatt ér el a nyugati pályahabzól délután öt órakor induló luxusvonat.

Helyes. Szerencsés utat. Én nem ülök rá, mert egyelőre csak Rákos-Palotára utazom az omnibuszvonattal.

De mikor az erdész kezd beszélni, az már valami.

— Tisztelt közönség, azt mondja az erdész, ha én száz esztendőn keresztül minden

esztendőben kivágok x számú százéves fát és egyéves cserjéket ültetek a helyükbe, száz esztendő múlva százéves fáim vannak, százéves esztendő múlva százévesek, százéves esztendő múlva százévesek stb. stb. . . .

Igy beszél az erdész és nem hiába szaporítja a szót: fogja a fejszét, az ásót és kivágja a százéves fát, elülteti az egyéves cserjéket. Jól teszi. Igaza van. Nincsen olyan bolond ember, aki tagadhassa számításának helyességét. Ó Krisztus születésének kétezredik évfordulója előtt három esztendővel, vigan fog biciklizni a saját nevelésű százados fák alatt és mikor holgyek jönnek vele szembe, mind a két kezével podri a bajuszát: hadd lássak, hogy nem muszáj mindig a kormányba kapaszkodnia.

Szóval neki könnyű. De mi, de mi, akik 1997-ben már nem fogunk biciklizni, se vigan, se szomorun és nem pödörjük a bajuszunkat gyalog sem . . . Mi döbbenve látjuk, hogy a városliget egyik legszebb és legrégebb részében, az aréna-uton végig, megint vagy ötven hatalmas öreg fának a derekán vöröslök a hóhérszél: levágják miudet. Le az erdő határának ez óriás öreit, mert még egy pár sint kell lerakni a villamos vasut számára és ez az új vágány nem futhat két méterrel beljebb a fasoron túl, mivel hogy a papirosan így rajzolták rá és ami a papiroson van, az ellen hiába tiltakozik a józan ész, az izlés meg a szív.

Mióta megláttam, hogy azokat a szegény gyönyörű vén fakat is halálra ítélték, tájékozom se merek menni a városligetnek. Nem bírnám nézni azt a gyalázatos jelenetet, mikor a buta favágók nekifogják fejszájukat e folséges hársak három méter kerületű törzsökének és ledől a napsugárban fűdő roppant lombzat, ez a madárénekekkel, levélsusogással és illattal teli zöld világ. Okos és jó ember az ilyen öldöklést nem láthatja köny és káromkodás nélkül. Pedig hát számárság dolga: a százados hárs megölésének napján leszurnak valahol, nem tudom hol, egy cingár meszelőnyelet és száz esztendő múlva bizonyosan meglesz egy árnyékos nagy fa. „Mes arrière-neveux me devront cet ombrage.“ De vigye az ördög az én összes ük-öcséimet is, mikor azt a meszelőnyelet szeretném egy csomó nagytekintetű háton széjjeltörni.

Aki úgy ismeri a régi városligetet, mint én, igen jól tudja, mit jelentenek azok a nagy ronda négyszögletes szemétdombok a kiállítás helyén. Itt egy egész berket vágta ki, hogy májustól novemberig egy pezsgős pavillonnak csufolt deszkavitillo állhasson; amott egy kis erdőt irtottak ki valami sörház kedvéért (brr, most is a számban van az ize annak a gyalázatos sörnek!) arrább, ahol az a dögleletes büzi törmelék van, jobb időkben az áldott palatinus ültette jazminliget illatozott ilyenkor; de tavaly pusztulnia kellett, mert Vespasianus császárnak mauzoleumra volt szüksége.

A magyar nyelv érvényesítésének szüksége.

A nemzetiségi vidékeken lakó magyar intelligencia nagy részének két nagy hibája van. Egyik az, hogy megszokott körülményeinél fogva öntudatlanul használja családi és baráti körében az illető vidék nemzetiségi nyelvét; a másik pedig az, hogy nem rendelkezik azzal az igazi érzékenységgel, melyel az idegen befolyások közepett, a magyar allameszmének öntudatosan, s tervszerűen szolgálnia kellene.

Ezek a hibák feltalálhatók az Alföldön is kisebb-nagyobb mértékben. E hibák felett nem akarunk panasszal élni, s nem akarjuk a magyar intelligenciát megróni, de tagadhatlanul szükség van annak a megbeszélésnek, hogy miként lehetne ebből a nem mai keletű hinárból kibontakozni. Mert hiszen könnyű belátni, hogy a magyar nyelv használatának egyszerű mellőzése nemcsak nem helyes, hanem ma-holnap káros is lesz a magyar nemzetre nézve. Így tehát a magyar nemzet érdeke elődázhatlan követelményként szabja élénk azt, hogy az állam törvényes jellegének megfelelő magyar nyelvet általánossá tegyék.

Ezt a nem könnyű feladatot eddigelé magunkról a tanítókra s a papokra háritottuk. Amde a megváltozott politikai viszonyok és nagyrészt az eddigi eredmények latolgatása is, arra az elhatározásra késztet, hogy most már a művelt magyar társadalom vegye kezébe a vezető szerepet. Ne várjon ezen a téren az államra, mert az állam amúgy is csak a törvényes intézkedések terén mozoghat, de ezeknek az intézkedéseknek gyökeres alkalmazása reánk vár mindenképen. Aldozzuk tehát fel a haza javáért kényelmi szokásainkat s első sorban hangoztassuk a magyar nyelvet először otthon, családunk körében, aztán cselédségünk s szolgaszemélyzetünk körében

A haza boldogítása most nem kívánja életünk és vagyonunkat, hanem csak a magyar nyelvnek teljes érvényre juttatását. Mag a anép is, ma már tágabb keretben mozog; a kenyérkereset fokozása kulturalis haladásunk és társadalmi életünk terjedése, a nyelvi egység keresztülvitelét nagy mértékben megkönnyíti.

A nyelvi egység keresztülvitele két dolgot kíván meg okvetlenül. Először, hogy ne használjuk a német nyelvet családi nyelvvül, mert ezáltal környezetünk önkénytelenül arra a gondolatra jön, hogy ha az urak használhatják a német nyelvet, mért ne használhatná ő a saját nyelvét! Másodsor, lehetőleg ne alkalmazkodjék mihozzánk. Számtalan eset bizonyítja, hogy a cselédség, ha mindig magyar szót hall a család tagjaitól, midőn azok egymással társalognak, egy év elegendő ahhoz, hogy ők is megkezdjék a magyar nyelvnek használatát. Így jön létre a nyelvi egysége lassacskán, észrevétlenül. Czelunkat még azzal is előmozdithatjuk, ha szolgaszemélyzetünk felfogadásánál előnyben részesítjük azt, a ki legalább érti nyelvünket. Hazánk idegen ajkú lakosait akkor magyarosíthatjuk meg minél biztosabban, ha a kenyérkeresethez a magyar nyelv használása szükségesnek ismeretik el. Ez pedig egyedül tőlünk függ.

Oldoklás, mindenütt oldoklás, a Potemkin-falu helyén. És még a rogtonzott épületek közül is ép a legizléstelenebbet tartottak fenn: a főváros pavilonját. Ez a kalyiba oly csúf, hogy Budapesthez nem méltó skandalumnak nevezte egy németországi nagy lap tudósítója is, pedig a pezsgő rózsaszínű kodén át nézett mindent. A historiai épületesoportot úgy megviselte a nedves tél és tavasz, hogy bizonyosan családoknak, akik azt jósolták, hogy ezt a festői, de zagyva komplexust akár tíz évig is meg lehet őrizni. Nemsokára annak a helyén is ott lesz a szemétdomb és egész siralmasságában fog látszani az elpusztított Pávasziget. És ha mi polgárok összegyűjtenénk vagy ötven forintot egy kis fumagra, vagy a nagylelkű Mautner ajándékozna egy zsákkal, hogy legalább vessék be azokat az ocsmány, kopár foltokat, nem cselekednék, mert Budapest irtózik a szöld színtől. Ugy látszik, büszke rá, hogy Európa legszürkébb városa.

De miért nem vall hát színt? Nem volna derekabb, ha nyíltan megmondaná, hogy ne sirassuk a városligetet, mert hiszen ugyanis beépítik és ha egy marék lombra, egy szippantás friss levegőre vágyunk, kereskedjünk másfelé. Mert még mindig akadnak jámborok, akik azt hiszik, hogy a városliget udülőhely. A középiskolai tanáregyesület jó urai ép most sürgetik megmentését. Hogy a deákoknak nincsen hol labdázni. Feledik, hogy a régi nagy játszógyöp helyett kitünő békászó területet nyertek. A ré

A nemzetiségi vidékek iparosai és kereskedőivel hasonló módon kell eljárni. Részesítsük előnyben azokat, a kik velünk rokonszenveznek s nyelvünket szívesen használják.

Hogy mi indít bennünket erre a tülzónak látszó indítványra, megmondjuk azt is. Tapasztaltuk s bizonyára mások is szereztek már hasonló tapasztalatokat, hogy az Alföld iparosai csak kegyelemből fogadnak el munkát — jó árak mellett — magyar emberektől. Előkelő embertől halottam, hogy inkább szorítsa a cipő lábait, csak az a tudata meg legyen, hogy jóra való magyar érzelmű iparos készítette. Azt hiszem mások is gondolkoznak még ilyen embekek, akkor szervezkedés útján érvényesíthetjük befolyásunkat az iparos osztályra is. Ily módon nem az évek hosszú során át, hanem rövid idő multával megteremtjük a magyar érzelmű iparosok és kereskedők osztályát, vagyis azt az osztályt, mely reánk nézve ma még csak a jámbor ohajtások közé tartozik

Meg vagyunk róla győződve, hogy az alvidéki városokban és községekben maguk az iparosok és kereskedők érzik legjobban a helyzet kínos voltát; mert hozzánk nem csatlakozhatnak, amennyiben nincs hová csatlakozniok. Nincs szervezett magyar társadalmunk, mely mint erkölcsei testület magába felvonná s biztosítaná is a hozzánk csatlakozók existenciáját. Így egyenként, mint szétoldott kéve, nem tehetünk semmit sem, legfeljebb szűkebb körökben panaszos szavakkal pertraktáljuk egymást s ez az egész.

Ámde ha nem teszünk egyebet, mint azt, hogy csak kesergünk a szomorú helyzet felett, ezzel még nem tettünk semmit. Ez csak egy bedobott kő a csendes oczeánba, mely a tenger lassú működését meg nem akadályozza.

Tömörüljünk tehát már egyszer s mutassuk meg, hogy az alföldi magyar társadalom nem csak magyar ősei dicső tettein tud lelkesedni hanem azokból a dicső tettekből le tudja vonni a konzekvenziát is vagyis, hogy a haza oltarán mi is betudjuk és be akarjuk mutatni a vér nélküli áldozatot.

Tömörüljünk! Alakítsunk megyénkint, vagy vidékenként nemzeti szövetségeket, vagy bármi néven nevezendő egyesületeket, melyek érvényt szereznek nyelvünknek, s megteremtik a magyar iparos és kereskedői osztályt.

NAPI HIREK.

Athelyezés. Az igazságügyi miniszter Perjessy Mihályt, a fehértemplomi törvényszék kir. ügyészét, szerkesztőnek bátyját athelyezte hasonló minőségben Nagyváradra. Városunk intelligenciája, mely az ügyész urat hazafiassága és kedves modora miatt szintén nagyon kedvelte, sajnalja távozását, bar ez áthelyezés már előléptetés számba is jöv.

Halálozás. Mély részvétet keltett azon szomorú hír, hogy Mikler Luiza úrhölgy, Mikler Gustáv kir. aljárásbíró kedves neje 32 éves, tehát virágzó korban elhunyt. A temetés

télen a mesterséges jégpálya. A jég nyáron víz, a jelen esetben pedig posvány. Alkalmos rá, hogy megmételje az egész környék levegőjét. Majd ha elkövetkezik valami járvány, a hivatalos laboratórium pontosan meg fogja vizsgálni, hogy ama pocsolavíz köbczentiméterében hány bacillus van; amivel nagyot nyer a tudomány és a humor.

Mindezeket azért írom, mert a világon csak egy német: Schuchardt, egy francia: Sayous, egy olasz: Teza tud magyarul; és bizonyos, hogy ezek a jeles tudósok nem olvasnak újságot. Ha németem, francziám, olaszom akad itt Budepesten és uti könyvtől sugallva látni akarja a városligetet, tudakos mosolygással ilyen szölok:

— Városliget? Az régen értelmét vesztett szó. Olyanforma, mint a velencei frezzaria. Valamint ottan nincsenek már nyilcsinálók, azonképen itt nincs liget. Vagy nem tudják önök, hogy Mátyás király beépítette? Bizony nem érdemes látni azokat a régi dűledező házakat. Budapest mai ligete Bakony nevet visel. Ez a szó egy magyar neologizmus. Holnap kimehetünk, ha tetszik.

És ha másnap nem esik és az én európai embereim nem hagynak békemet a Bakonynyal, a magyar vendégszeretethez folyamodom; addig testvériesülök velök, míg megfájul a fejuk és aludni szoknek.

Tóth Béla.

tegnap délután 4 órakor a közönség órlási részvete mellett ment végbe. Aldős poraira!

A magyar nyelvterjesztő egyesület újabb időben programjába fölvetta a cseregyermek elhelyezését, mely egészséges eszméhez a nevezett egyesület elnökének és tisztviselői karának csak gratulálhatunk, mert ez a legjobb és lepraktikusabb módja a nyelvek elsajátításának. Hogy a magyar mennyire nem féltékeny nyelvére és mennyire iparkodik idegen nyelvekre taníttatni gyermekeit, mutatja azon előnyös sőt fényes sorozata az ajánlatoknak, melyek e tekintetben az együlethez érkeztek. De a jó Versecziek saját javukat is oly nehezen fogják fel. Vagy nyolcz esetben sikerült a csere közvetítése, de még hányat lehetne és mily jól elhelyezni. Azért ismételve felhívjuk a szülők figyelmét az alább közölt sorozatra és kérjük német laptársainkat, ismertessék és ajánljak a csereügylet lapjaikban, mert hisz evvel csak polgártársaik javát mozdítják elő. A gyermek megtanulja könnyedén az annyira szükséges magyar nyelvet, idegenben nagyobb világnézetet nyer, a jó családokban elsajátítja a műveltséget és finom formákat szóval minden tekintetben előnyére fog válni.

A kath. kongressushoz. Mult vasárnap délelőtt számos tekintélyes kath. polgárokból álló küldöttség kereste föl dr. Seemayer Károly a helybeli kath. község elnökét. Veronits József a szónok, felajánlotta nevezettnek a hath. kongressus világi képviselőjének jelöltségét. Dr. Seemayer, a kitüntetést megköszönve, elfogadta a jelöltséget és beszédjében kifejtette nézeteit ezen ügyben, a mit a jelenlevők nagy tetszéssel fogadtak.

Onálló színházi díllétans klubb alakult e héten. Felolvasták és elfogadták a statutumokat és elhatározták, hogy augusztus 1-én a városligeti nyári színpadon német, augusztus 18-án magyar színi előadást fognak tartani. Szívből és örömmel üdvözöljük ez együletet, és gratulálunk azon elhatározásához, hogy a magyar színmű irodalom termékeit is színre hozza, a minek Verseczen nem lehet eléggé örülni. Csak kitartás és buzgalom, a siker nem fog elmaradni.

A helybeli dalárda szokásos nyári hangversenye a kedvezőtlen időjárás miatt bizonytalan időre halasztatik el.

Uj politikai hetilap Verseczen. Laptársunk a „Neue Werschetzer Zeitung“ mult vasárnapi száma először jelent meg politikai tartalommal. Sok szerencsét kívánunk neki, hogy e sikamlós talajon is botlás nélkül mozoghasson.

A helybeli szerb népiskolák figyelmébe. A „Pesti Hirlap“-ban olvassuk: „A régi határvidéken, a nemzetiségi vidékeken évről évre javuló, hazafias hivatást teljesítő iskolák száma, hála Istennek, mindig nagyobb. Jól esik ennek a nyilvánosságra hozása, mert a kultura terjedése mellett a hazafias gondolkodás ápolását és fejlesztését bizonyítják. A temes-strázsai községi iskolákban hallott évszázó vizsgálatokon meglepett minden hallgatót, hogy az oláh-anyanyelvű kis gyermekek magyarul énekeltek és az elemi ismeretek minden ágában kellő magyar feleleteket adtak. Ezen eredmény Russu Alexandrine tanítóné és Maneska György tanító érdeme. Még magasabb niveau áll a jászénovai áll. iskola, a hol a szerb gyermekek feleletei a legteljesebb mértékben kielégítették a hallgatók és szülők követelményeit. Itt Popov Mari és Izmiljanczki János tanítóké az érdem.“ Mily jól esik nekünk e dicsőreget terjeszteni. Uram Istenem! mikor fogjuk már ezt írhatni a helybeli szerb népiskolákról is???

A villamos világításról. Varosunk némely utczaiban már emelik azokat a póznákat, melyeken a villamos lámpákat elhelyezik. Örömmel üdvözöljük a több világosságot, bár a póznákat nem tartjuk sem szépeknek, sem izléseseknek és azok az utcák valami nagy díszére nem fognak szolgálni.

A varadial román dalegyesület mult vasárnap, e hó 11-én a Glückmann-féle szállodában pénztára javára hangversenyt rendezett, mely nagyon gyöngén volt látogatva és deficitel végződött. Nem csodaljuk. Sztét küldenek meghívókat, melyek román és ékes német nyelven voltak szerkesztve. Hát a magyar?? Németországban van Versecz vagy Magyarországon?? Nem csodalkozunk volna, ha csak román nyelven állítják ki a meghívókat, de ha már németül, akkor miért nem magyarul is? Ha pedig a magyarokra nem számítanak, minek küldenek nekik meghívót? Ez is egyike azon tapintatlanságoknak és izléstelenségeknek, melyekkel a nemzetiségek magukat megkedveltetni akarják hazigazdáinknál. Felsultek és ezt örömmel regisztráljuk.

Verseczi és fehértemplomi egyetemi polgárok augusztus hó 17-én O felsége születésnapja alkalmával táncvizsgálommal egybekötött hangversenyt rendeznek a helybeli városkerti vendéglő helyiségeiben a „Versecz—Fehértemplomi kör” alapítókéje javára. Az egyetemi polgárok mulatságai a nyári évad legsikerültebb mulatságai közé tartoznak és így nem csodálkozhatunk hogy városunk intelligensközönsége már is a legnagyobb érdeklődést tanúsítja a mulatságiránt. Az eddigi készülődésekről ítéelve, bátran mondhatjuk, hogy az egyetemi polgárok úgy erkölcsileg mint anyagilag nagy sikert fognak aratni. A tervezett mulatság az összes eddigi mulatságokat minden tekintetben felül fogja mulni. A rendező bizottság tisztikara következőképp alakult meg: Elnök: Kohn Emil, alelnök: Miklóssy István, jegyző: Linca Livius, pénztáros: Vanisch Vilmos, elnök: Aberlé Raimond. A rendezők száma 24. A hangverseny programját legközelebb fogjuk közzé tenni.

A választók listája 1898-ra a városház nagy termében közszemlére van kitéve Abba 2109 választót, 30-al kevesebbet mint az előbbiben, vettek föl.

Fegyvergyakorlatok. A közös hadsereg tartalékosait jul. hó 23-ra a honvédségeit aug. 14-ére hívták be fegyvergyakorlatokra.

Elítélve. Márczius havában tudósítást közöltünk, hogy a helybeli szeszgyár Kugler István nevű munkását Wangler Apollonia háza előtt meggyilkolták. A tettest, Zachari N. nevű közművest a fehértemplomi törvényszék 5 évi börtönrre ítélte.

A városi rétek ez idei jövedelme ugyancsak megcsappant. Az állandó vízáradások miatt e rétek, melyek rendszerint évenként 21.106 frt. jövedelmeztek, ez idén legjobb esetben 1800 frt. hoznak és így ismét nagyobbodni fog a községi pótlék, melyet a túlterhelt adófizetők már úgy is alig bírnak elviselni.

Magyar nyelvtanítói egyesületünkhöz az ország minden részéről érkeznek megkeresések, melyekben csergyermekeket, részben gyermekjászok társakat vagy idősebb német anyanyelvű bennlakókat kérnek. Így: Galba Lajos kir. törvényszéki elnök. Szatmár Németi; — Riszdorfer Bónis Eugenia földbírtokosnő. Viss. Szabolcs megye. Per. O. Lászka; — Rokinyek Pál takarékpénztári főkönyvelő Paks (Tolna megye); — Dr. Tóth Imre magy. kir. bányakerületi főorvos Selmeczbánya; — Szigethy Gáborné postamester. Bihar-Mező-Keresztes; — Zselyonka József zombolyai uradalmi tanító (csere) Pusztai Borító. U. p. Német Czerna; — Szondy Lajosné jegyző neje Gödöllő; — Schwarz Gyula nagybérlő. Bedő Bihar megye. (U. p. Mező-Keresztes); — Bajor József földbírtokos. Rácz Almás (Fehér megye); — Depold Béláné földbírtokos neje. Fonyód (Füredtelep) Somogy megye; Ertl Vendé áll. isk. igazgató tanító (csere) Csusza Kolozs megye; — Galamb István nyug. kir. járásbíró, ügyvéd, Veszprém; Veszélővszky Gyuláné földbírtokosnő (csere) Szeged. Boldog asszony sugár út 19. szám; — Krisztinits István magy. kir. postamester Mező-Csát, cserét keres; — hasonlóképpen Janda Géza pénzügyi tisztviselő is Győről; — Egy budapesti kir. járásbíró V és VIII. oszt. végzett fia mellé keres a szüniidőre nevelőt, (a család Balaton fűtőden nyaral) egy VI. vagy VII. oszt. végzett német anyanyelvű tanuló elfogad a jövő ősre instruktorul. Teljes ellátás, iskoláztatás Budapesten. — Kazik István esz. és kir. gazdasági intéző Lábod (Somogy megye). — Karlovánszky Lászlóné földbírtokosnő Nyiregyháza, (Szabolcs megye). — Fekete Mihály nyomdatulajdonos Kecskemét és Juricskay Zoltáné Rikost. (Bihar megye) U. p. Eled Csánki Béla ügyvéd, Széghalom; — Piller Józsefné tanítónő Tisza-Ujlak (Ugocea megye) bennlakókat kérnek. Keszenbaum Sándor gözmalomtulajdonos Kis-Uj-Szállásról 12 éves fiát (izraelita családhoz). Dr. Dömötör József orvos Ercsi (Fehér megye) 12 éves leányát, Hutiára Viktor rom. kath. kántor Bács Kula (Csere vagy játszótárs); — Id. Arpássy János rom. kath. tanító Ada, (Bács-Bodrog megye) 12 éves leányát; — Gyarmathy Alajos esz. és kir. fegyverműves Budapest, 52-ik gyalogezred) 10 éves leányát; — Kovács Sándor ügyvéd és Imre József reál. tanító Hajdú-Böszörmény; — Dr. Szombathy István áll. főreál. isk. tanár Nagyvárád; — és Csiba Elekné földbírtokosnő Hajdú-Nánás; — Király Károly áll. polg. isk. igazgató és Gróf Kreith Gyula földbírtokos Aszód, 13 éves leányát adná cserébe. Egy versecz vidéki földbírtokos 4-ik elemi osztály végzett fia mellé keres a szüniidőre értelmes instructort. Teljes ellátás, szerény díjazás. Egy helybeli vasúti hivatalnok a jövő iskolai évben teljes ellátást ad oly jobb tanulóknak (IV—V reál. osztály.) ki 2 fia mellett instruktorokodni kívánna. Bővebb felvilágosításokkal Perjessy Lajos, állami főreáliskolai tanár egyleti titkár szolgál.

A verseczi püspök sajtópöre.

— Elített szerkesztő. —

Temesvár, július 15.

A temesvári sajtóbírósg ma másodízben tárgyalta Zmejánovits Gábor verseczi gör. kel. szerb püspök sajtópörét, a ki tudvalevőleg dr. Illics Sándor, a „Szrpsztvo“ című szerb hetilap szerkesztőjének egy rágalmazó cikke miatt ellene sajtópört indított.

Vádlott, a ki egy ízben orvosi bizonyítvánnyal mentette ki távolmaradását, mult hó 19-én in kontumacziám három havi fogházra ítéltetett.

A mai, tulajdonképen harmadik tárgyaláson vádlott valahára mégis megjelent, hogy

meghallja az esküdtszék verdiktjét, a mely egyhangulag a becsületsértésben vétkesnek mondta, mire a törvényszék dr. Illicset egy havi fogházra és száz korona pénzbüntetésre ítélte.

A tárgyalásról tudósításunk a következő:

A törvényszék a következőképpen alakult meg: elnök: Mály István kuriai bíró, tszéki. elnök; szavazó bírák: dr. Apáthy József és dr. Rosenteld Béla, a jegyzőkönyvet Racsov Lehel jegyző vezette.

Zmejánovits Gábor püspök képviselőjében megjelenik Demeter Szilárd püspöki ügyész. A személyesen megjelent dr. Illits Branko szerkesztőt dr. Brediceanu Coriolanus lugosi ügyvéd védte.

Az esküdtszék a következő tagokból állott: dr. Csuray Soma, Leyritz Árpád, Stolcz Ágost, Kubicska István, dr. Petrusz József, Steingassner Ferencz, Ruzicska Ernő, Lui Nándor, Baruch Miksa, Kuncz Károly, Kisfaludy Kálmán, Hankó Gyula, Póttag: Kecskeméti Sándor.

Elnök, miután megesketteti az esküdteket, felolvastatja a vádlevelét, a mely a mult évi december 14-én a „Szrpsztvo“-ban megjelent cikkben különösen a következő passzusokat inkriminálja: Zmejánovits püspök háromszor megbélyegzendő:

1. Elárulta a verseczi szerb felekezeti iskolát, mikor az állami hatóságok előtt denuncziálta.

2. Eladta egyházát, mert azok mellett korteskedett, kik a polgári házasságra szavaztak.

3. Elárulta a szerb népi és autonómiáját azzal hogy hivatalosan magyarul levelez,

Azért ismét szemébe vágjuk: „valódi Vuk Brankovics, valódi áruló“ (a ki t. i. a korzovai útközben elárulta hazáját és a törökökhöz pártolt.)

Az inkriminált cikk egész terjedelmében történt fölolvása után, melynek vádlott nem a szerzője, de a felelősséget elvállalja, elnök felszólítja a püspök képviselőjét és a vádlottat esetleges kérelmük előterjesztésére.

Brediceanu dr. védő kéri a beidézett tanuk kihallgatását.

A törvényszék rövid tanácskozás után mellőzi a tanuk kihallgatását, mert a püspök nem mint közhivatalnok, hanem mint magánember lett becsületében megtámadva.

Védőügyvéd semmiségi panaszt jelent be erre, valamint arra nézve is, hogy a vádlott által beadott kérdő pontokat a törvényszék nem fogadta el.

A bizonyítási eljárás ezzel befejezést nyert, mire a vád- és védő-beszédek következtek.

Demeter Szilárd verseczi ügyvéd, a püspök képviselője, az inkriminált cikk rövid előadása után fejtegeti, hogy különösen a szerb nemzet forr össze vallásban, melynek hirdetőit nem gáncsolni, de tisztelni valósággal kötelesség. Vádlott egy minden tekintetben kifogástalan egyházfejdelmet akart megsérteni, ugyszólván becsületében gázolni. Bizik azonban az esküdtszék igazságos ítéletében, a mely Illicset vétkesnek fogja kimondani, hogy a törvényszék példásan büntethesse azt a férfit, a ki a király és a kormány kitüntetését folytán a verseczi püspöki székre ültetett Zmejánovitsot meg merte sérteni ismételtén kéri megbüntetését.

Brediceanu dr. védő hosszas vallási fejtegetései után kabulisztikusán próbálja bizonyítani védenoze ártatlanságát. A mit Illics irt, azt szabad írni, mert igaz tények regisztrálása. Hát nem korteskedett a püspök báró Sztojánovics . . .

Elnök: Miután a törvényszék egyik félnek sem engedte meg a bizonyítást, kérem ne tessék ez irányban demonstrálni.

Brediceanu dr. vidő megmaradt azon állítása mellett, hogy a mint a „Szrpsztvo“ irt, ez mind tény, mind igaz. Magyarul levelez a püspök, a polgári házasság mellett korteskedett. S ha igaz, miért ne lehessen azt megírni? Kéri az esküdteket, mentsek föl védenozét, a ki nem akart senki becsületén csorbát ejteni, csupán a közvéleménynek szolgálni.

Demeter replikája után elnök világosan összegezi a tárgyalást, mire az esküdtek rövid tanácskozása után dr. Petrusz József az esküdtek főnöke a következő verdiktet hirdeti ki:

1. Szerzője-e dr. Illics Sándor az inkriminált cikknek? 12 igen.
 2. Van-e a cikkben rágalmazás? 12 nem.
 3. Vétkes-e benne? 12 nem.
 4. Van-e a cikkben becsületsértés? 12 igen.
 5. Vétkes-e a becsületsértésben? 12 igen.
- A törvényszék erre dr. Illics Sándort egy havi fogházra és száz korona pénzbírságra

ítélte és köteles Demeter Szilárd ügyvéd költsége fejében 100 frtot különbeni végrehajtás terhe alatt megfizetni. Az ítélet vádlott lapjában egész terjedelmében közléteendő.

Dr. Illics lapszerkesztő az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be.

Irodalom.

A nemzeti iskola vidéken. A szepesi tanító egyesület a 66-ik közgyűlésére meghívta a Nemzeti Iskola szerkesztőségét is és a lapot a közgyűlésén Földes Géza, egyik szerkesztő, személyesen képviselte. A vendéget a tanítók szíves vendégszeretettel fogadták s Földes Géza az elnök üdvözlő szavaira a következőkkel felelt: „Csak a tanítók között érzem magam igazán otthon, hisz tizennégy esztendeig magam is ezt a kenyeret ettem, engedjék meg kedves barátaim, hogy mondhassam azt: haza jöttem!“ A lelkesült éljenzések csillapultával így folytatta a beszédet: „Olyan sok szép dolgot láttam itt, hogy azokat méltónak találom arra, hogy tudja meg az egész ország. Kartársi szeretet. hazafias lelkesedés vett körül mindenütt, szabad-e ennek titokban maradni?“ E beszéd hatása leirhatatlan. Igyekeztek minden oldalról a szónok közélébe jutni, hogy vele kezet szórtisanak. Nyakába borultak, átkarolták s azt rebegték: Isten hozott hisz haza jöttél. A szepesi tanítók eddig is nagy tisztelői voltak a Nemzeti Iskolának, de ezután a jelenet után talán egy sem maradt, aki meg ne rendelte volna. Ez a száma — ami természetesen is — szépen foglalkozik a szepesi tanítók gyűlésével. Ezenkívül érdekesnek találjuk felmenteni a vezércikket is, melyet szintén Földes Géza irt, legalább az aija irt F. G. betűkből ezt gyanítjuk. Ebben Földes a tanítókat akcióra hívja fel a statisztikai törvényjavaslatnak a 8-ik paragrafusá ellen, Bátor hanggal, kemény logikával védi a tanítók jogait s már csak ezért sem volna szabad olyan tanítónak lenni, aki ezt a lapot ne ismerje, törekvéseit ne támogassa, hisz ma a tanítók ügyeért egy lap se fárad annyit, mint a Benedek Elek Nemzeti Iskolája.

A szőlőművelés és borászat kézikönyve.

Irtta Molnár István. Az Athenaeum r. t. kiadása. Ami a magyar szakirodalomban vajmi ritka eset: e jeles könyv megérte a harmadik kiadást is. Bebizonyítva látjuk ezzel azon elv érvényét, hogy hazánk gazdalkozósága a tapasztalt és a valóban szakértők által irt szakmunkákat szívesen megszerzi és szorgalmasan olvassa. Azon időtől fogva, midén e mű második kiadása megjelent, a borkészítés és borkeszélés terén nagyobb, fontosabb feldezés nem igen történt; annal nagyobb haladás található azonban a szőlőművelés terén. Az óriási nemzetközi harcz, mely a bortermelés megmentéséért a phylloxera ellen minden európai bortermelő államban folyik, körülbelül befejezettnek tekinthető. Ebben a termelő nem győzte ugyan le a phylloxerát; de tisztán látja azon módokat, a melyekkel a bortermelés a jövőben is fenttartható lesz. Új eljárások, új amerikai és európai szőlőfajták ismerete, azoknak megfelelő talajba ültetésé, oltása és okszerű művelése — a biztos sarkköve a mai modern szőlőművelésnek. Molnár az ez irányban felmerült újabb, de már a tapasztalat által is beigazolt elveket kellően méltányolja és olvasóinak biztos vezérfonalat ad a szőlőreconstructiójának nehéz munkájában. A könyv harmadik kiadása egy szöveg, mint rajzok tekintetében tetemesen megbővült. Ennek megfelelőleg ára is emelkedett, ámbár hasonló külföldi szakmunkákhoz viszontva még mindig olcsónak mondható. A több mint 500 lapra terjedő és 192 ábrával diszitett könyv ára fűzve 4 frt, diszkrétben 4 frt 80 kr. Kapható a kiadónál (Athenaeum könyvkiadóhivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3) és minden hazai könyvkereskedésben.

Vasuti menetrend.

Fehértemplomból érkeznek:

4:54 reggel, 11:15 délben, 5:47 este.

Temesvár felé indul:

4:59 reggel, 11:20 délben, 6:10 este.

Temesvárról érkeznek:

8:27 reggel, 4:36 délután, 10:23 este.

Fehértemplom felé indul:

8:37 reggel, 4:44 délután, 10:28 este.

Becskerekéről érkeznek:

10:42 reggel, 6:06 este, 9:55 este.

Becskerek felé indul:

5:15 reggel, 8:53 reggel, 6:45 este.

Pancsováról érkeznek:

8:17 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:45 reggel, 6:15 este.

Gattajáról érkeznek:

8:04 reggel, 7:12 délután.

Gattaja felé indul:

3:00 reggel, 12:00 délután.

Jaszenováról Oravicza felé indul:

9:25 reggel, 5:30 délután, 11:05 este.

Oraviczáról Jaszenova felé indul:

8:40 reggel, 3:15 délután, 2:35 éjjel

Temesvárról Arad felé indul:

8:20 reggel, 2:00 délbén, 9:10 este.

Vojtekről Ném.-Bogsán felé indul:

7:30 reggel, 3:40 délután, 9:25 este.

Perjessy Lajos felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős Karvasi Lajos áll. főreál. isk. tanár.

Nyiltér.

Selyem-damasztok 65 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt. 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 140 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t.) a megrendelt áru **postabár és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldik Henneberg G. (csász. és kir. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Vásár-hirdetmény.

A verseczi „Pantaleon” nagy vásár f. évi július hó 30., 31-én augusztus hó 1. és 2-án fog megtartani.

Miután július 29-én heti vásár van, marha felhajtása már 29-én megengedettik.

A sertések felhajtása az uralkodó sertés-vész miatt tilos.

Stillmungus,
rendőralkapitány.

6069. szám. — 1897.

Pályázati hirdetmény.

Versecz város törvényhatóságánál az évi 60 frt. fizetéssel javadalmazott egyik megürült szülészni állás választás utján élethoszignan beöltendő.

Az ezen állást elnyeri óhajtókok levelükkel s esetleges egyéb bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket legkésőbb f. évi július hó végéig Pálffy Elemér főispán úr Ó Méltóságához nyujtság be.

Verseczen, 1897. évi július hó 8-án.

Seemayer,
kir. tanácsos, polgármester.

619. szám. — 1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 1897. évi 21495. számú végzése következtében Dr. König Armin verseczi ügyvéd által képviselt ifj. Heidelberg Mór budapesti cég javára Milenkovits Konstantin verseczi lakos ellen 400 frt. és 366 frt. 50 kr. s jár. erejéig 1897. évi márczius hó 12 én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 770 frt. 20 krra becsült szobabutorzat, házi és szoba felszerelvények, egy zongora, különféle kikészített bőrök, szücsmunka és egy kotárka kukoriczából álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a verseczi kir. bíróságnak 9558/1897. számú végzése folytán 400 frt. és 366 frt. 50 kr. tőkekövetelés, ennek 1897. évi február hó 1 ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 39 frt. 95 krrban bíróság már megállapított költségek erejéig Verseczen alperesek lakásán leendő eszközölésére 1897. évi július hó 24 ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Verseczen, 1897. évi július hó 13-ik napján.

Nessel József,
kir. bír. végrehajtó.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.

Üzletmegnyitási jelentés.

Van szerenésém Versecz és vidéke Nagyérdemű Közönségének nagybecsű tudomására hozni, hogy **július hó 5-én a Tokin János-féle Ferencz József-téren fekvő házban**

Divat és kézmű czikkek rövid és nórinbergi áru kereskedést

nyitottam meg és legfőbb elvem a T. Cz. Közönség igényeit pontosan a legjobb árukkal kielégíteni.

Szabott és jutányos árak.

Teljesen új és jó árukkal üzletemben minél számosabb megrendelést kérve maradtok tisztelettel

Berecz Sándor.

Legbiztosabb szer.

Az általánosán elismert és jó hatásúnak bizonyult

„Barát ital”

című növényyszer gyomor likőr készítményem.

Székrekedés — étvágytalanság és az ebből eredő bajok ellen.

Egy üveg ára 40 és 80 kr. használati könyvvel együtt, mely számos köszönő leveleket tartalmaz. **Kapható Verseczen:** Hofmann testvérek, Hack Róbert, Unger József, Weifert Gusztáv és Morlin József fűszer üzletében.

Kiviteli főraktár és készítés Hódmező-Vásárhely Árpád utca 12. szám.

Zenke Zoltán.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külsőváci-ut 45. sz.

Sürgőnyezim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYART:

mindenfélé gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenfélé **szivattyukat** gőz-, szij-, és kézi hajtásra valamint villamos üzemre. Artézi kútfelépítményeket vasból. Tűzfecskendőket és vízszállítókat, tüzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegödör tisztító készülékeket. Vas- és érczöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tüzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Melléklet a „Délvidék“ július hó 18-án megjelent 29-ik számához.

Első verseczi kerékpár egyesület.

Az „Első verseczi kerékpár egyesület“ **alakuló közgyűlését** folyó hó 24-én Szombaton este 8 órakor tartja meg a „Baross“ szállodában lévő egyleti helyiségében, melyre az egyesület T. Cz. tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A minisztérium által jóváhagyott alapszabályok felolvasása.
2. Tisztviselők választása. (26. §. alapsz.)
3. Esetleges indítványok.
4. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság választása (2 egyl. tag).

Versecz, 1897. évi július hó 11-én.

Weifert Ottó,
jegyző.

Kohn Fülöp,
ad hoc elnök.

Megjegyzés: Azon kerékpárosok és sportbarátok, kik az egyesületbe f. hó 24-ig belépnek a közgyűlésen részt vehetnek, jogaikat gyakorolhatják, s az egyesület alapító tagjaiul tekintetteti. Előjegyzéseket a felvételre elfogad az egyesület jegyzője.

2628. szám — 1897.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLIV. t. cz. 36. §-ra vonatkozóan közzétett tételre ezen városi adóhivatal részéről, hogy 1897. évi adóelőírás immár teljesen befejeztetett.

Felhívotnak ennél fogva az összes adófizetők az iránt, hogy adótartozásuknak adókönyveikben leendő előírása végett a városi adóhivatalnál f. évi augusztus hó 15-éig különbeni törvényes következmények terhe alatt jelentkezzenek.

Városi adóhivatal. Verseczen, 1897. évi július hó 10-én.

Bodry,
tanácsnok, mint városi adóhivatali főnök.

6639. szám. — 1897.

Hirdetmény.

A városi villanyvilágítási központi telep felépítésére nyilvános versenytárgyalás tarttatik.

Mindazok, kik ezen munkálatokra reflektálnak az előirányzott összeg 5% vadiumával ellátott zárt ajánlataikkal pályázhatnak:

1) a három irodahelyiségből és 7 lakásból álló kezelési épületek és lakházak, a gépház és kazánház, szénraktársak, valamint a víztartályok, csövek, füstelvezetők, vízlevezető csatornákra, a gépek és kazánok alap építményeire s az összes földmunkálatokra

2) a gőzgépek befalazására — a padlózat felszine felett — a nagy kémény és földmunkákra.

3) Két oly attézi kút furására, melyek óránként 50 m³ vizet adnak.

Ezen ajánlatok legkésőbb **folyó évi július hó 24-ike d. e. 9 óraig** nyújtandók be a városi tanácshoz.

A beadott zárt ajánlatok a tanács nyilvános ülésén fognak felbontatni. A vadium a kitűzött határidő előtt legkésőbb 24 órával készpénzben vagy ovadékképes papirokban a városi pénztárnál teendő le, s az arról szóló elismervény az ajánlathoz csatolandó.

Megjegyzendő, hogy az építéshez szükséges víz helyszínén a vállalkozó rendelkezésére bocsátatik, továbbá hogy az 1. pontban említett munkák el nem választhatók és azon ajánlatok, melyek az 1. pontban specifikált a méreteknek és a költségvetés formulációiban feltüntetett öszmunkáknak meg nem felelnek — figyembe nem vétetnek.

Az 1. pontban feltüntetett munkára pályázó vállalkozónak szabadságában all a 2. és 3. pontban feltüntetett munkában, vagy csak egyikére is pályázni.

Eppen úgy kéményépítő specialisták vagy artézi kútfurók ezen külön munkára is vállalkozhatnak illetőleg ajánlataikat beadhatják.

A tervek költségvetések és árverési feltételek naponként megtekinthetők a hivatalos órák alatt a városi főmérnöki irodában.

A város tanács 1897. évi július hó 7-én tartott üléséből.

Seemayer,
kir. tanácsos polgármester.

718. szám. — 1897.

Árverési hirdetmény.

A volt szerbbánati határőrezredből alakult vagyongökség tulajdonát képező erdőknek alatt részletezett vágás területén lévő, és az 1897/98. évi favágatási időszak alatt kihasználás alá kerülő tűzifa készletek tövön eladandók.

Ezen fa készletek értékesítése céljából a fehértemplomi m. kir. erdőgondnokság hivatalos helyiségében **1897. évi július hó 28-án délelőtt 11 órakor** zárt írásbeli versennyel összekötött szóbeli nyilvános árverés fog tartatni.

Ezen vágás területek tételenként azaz minden vágás külön és tízmosztályonként is kerülnek árverés alá.

Kikiáltási ára az 1:35 m. magasra rakott egy ürméter tűzifának m. p.

a) bükk- és cser hasábfának 91 kr. osztr. ért.

b) a tölgy-, szil- és egyéb hasábfának 65 kr. osztr. ért.

c) a bármely fanemből előállított dorongfának 42 kr. osztr. ért.

A szóbeli árverésen részt venni óhajtók kötelesek a szóbeli árverés megkezdése előtt a felbecsült fatömeg értéke 10%-nak megfelelő bánatpénzt letenni.

Zárt írásbeli ajánlatokban a megvenni szándékolt vágás megnevezése mellett a felajánlott egységi ár m. p. fentti választékok szerint betűkkel és számokkal kiirandó; és egyuttal az is kifejezendő, hogy ajánlat tevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azokat magára nézve feltétlenül kötelezőknek tekinti.

Ezen 50 kros bélyeggel és a becsár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be; később beérkező a vagy a feltételeknek meg nem felelő valamint utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az eladás alá kerülő vágások a következők:

Folyó szám	A v á g á s		A vágás-területen becslés szerint levő fatömeg ürm. ³	Megjegyzés
	üzemterv szerinti jelzése	megnevezése		
1	B. tízmoszt. I-ső vágás sorozat III. tag 12-ik osztág	Radimna Kusztra 12. tarvágás (56 hold)	4.800	a) a felbecsült fatömegből 80% mint hasábfá és 20% mint dorongfa vétetik.
2	B. tízmoszt. II-ik vágás sorozat I-ső tag 8-ik osztág	Radimszka-Reka 8. tarvágás (33 hold)	2.800	
3	dtto I-ső tag 13-ik osztág	Radimszka-Reka 13. tarvágás (11 hold)	1.200	
		B. I. II. összesen	8.800	A terület redukált holdakban van kítüntetve.
4	D. tízmosztály II-ik tag 5-ik osztág	Lyuborasdje Vranovác 5. (125 hold)	10.000	(ad 4): esetleg 2. részletben m. p.: a) = 4000 ü. m. (50 h. teljálabb.) b) = 6000 ü. m. (72 h. felfa.)

Az árverési és szerződési feltételek alulírott erdőgondnokság hivatalos helyiségében betekinthetők.

M. kir. erdőgondnokság.

Fehertemplom, 1897. évi július hó 14-én.

T. Cz.

Az építkezés alatt lévő

Városi elektromos világítási telep

hálózatához csatlakozni hajlandó t. cz. közönséget alulírott cég ezennel tisztelettel értesíti, miszerint a berendezések mint pl. magánlakások, bolt-helyiségek, kávéházak, vendéglők és egyéb üzlethelyiségek elektromos világítási berendezésére vonatkozó tervezetek és költségvetések gyors kidolgozása, valamint a berendezések létesítése érdekében

a Fonó utcában 19. szám alatt

építési irodát nyitottunk, a hol kiküldött műszaki közegeink úgy az áramfogyasztás, valamint a berendezési költségek iránt felvilágosítással szolgálnak és a berendezések valamint a városi hálózathoz való kapcsolás a tekintetes tanács által jóváhagyott árjegyzék alapján megrendelhetők; úgyszintén az elektromos világítási berendezésekhez szükséges csillárok, függő és asztali lámpák s bármely más kellékek dús választékban készletben tartatnak és azonnal kiválaszthatók. Megjegyezzük, hogy a t. cz. közönség tulajdonában levő köörlámpák és csillárok kívánatra itt elektromos világításra is átalakíttatnak.

A berendezéseknek a városi hálózathoz való kapcsolása a városi mérnöki hivatalnál előzetesen bejelentendő, a hol a bejelentőknek az elektromos áramnak magánfogyasztók számára való szolgáltatására és a secundár berendezéseknek a városi hálózathoz való kapcsolására nézve hatóságilag megállapított feltételek a díjszabással együtt kiszolgáltatni fognak.

Becsés megbízásait kérve maradunk

kivaló tisztelettel

Ganz és Társa,
vasöntő és gépgyár részvény-társulat.

